

EU:s sanktionspaket mot Belarus, 29.6.2024

SEKTORSSPECIFIKA SANKTIONER

Förbud och restriktiva åtgärder som gäller export och import

Förbudet mot att exportera skjutvapen, delar och väsentliga delar till skjutvapen och ammunition kompletteras med ett förbud mot att transitera sådana genom Belarus territorium och överföra därtill hörande immateriella rättigheter och affärshemligheter till Belarus.

Sanktionerna utvidgar de restriktiva åtgärderna genom att förbjuda transitering av varor med dubbla användningsområden och varor och teknik som kan bidra till stärkt militär och teknisk förmåga för Belarus eller till utvecklingen av landets försvars- och säkerhetssektor via Belarus territorium.

Att överföra immateriella rättigheter till dessa varor till Belarus är också förbjudet.

De nya sanktionerna utvidgar de restriktiva åtgärderna mot export av sådana varor som särskilt ska kunna bidra till att stärka Belarus industriella kapacitet.

Över fyrahundra tullpositioner i varuförteckningen har harmoniserats med sanktionerna mot Ryssland. Det är också förbjudet att transitera dessa varor genom Belarus eller överföra deras immateriella rättigheter till Belarus.

Sanktionerna mot Belarus förenhetligas med sanktionerna mot Ryssland, vilket innebär att varor och teknik som är lämpade för användning inom sjöfart, oljeraffinering och naturgaskondensering omfattas av exportrestriktionerna.

I fortsättningen är det förbjudet att exportera dessa varor, likaså att tillhandahålla därtill hörande tjänster och finansiering samt att överföra varornas immateriella rättigheter till Belarus.

Att exportera vissa lyxvaror, tillhandahålla därtill hörande tjänster och finansiering och att i samband med det överföra immateriella rättigheter till Belarus är förbjudet i den mån varornas värde överstiger 300 euro per styck, om inte annat anges.

Förbuden mot att exportera vissa maskiner samt varor och teknik som är lämpade för användning inom luftfart eller rymdindustrin skärps, vilket innebär att det är förbjudet att transitera dessa varor och teknik genom Belarus territorium.

Likaså är det förbjudet att till Belarus överföra immateriella rättigheter till varor och teknik som är lämpade för användning inom luftfart eller rymdindustrin.

Förbudet mot att importera mineralbränslen kompletteras med ett förbud mot import av råolja.

Importförbudet gäller nu också varor som ger Belarus betydande inkomster, samt guld, diamanter och helium med ursprung i Belarus.

Förbudet rör också tillhandahållande av tjänster och finansiering som hänför sig till dessa varor.

I importsanktionerna ingår nu motsvarande avgränsade undantag för import av varor och personbilar för personligt bruk som i sanktionerna mot Ryssland.

Förbud som rör investeringar i energisektorn

Det är förbjudet att förvärva nya eller utvidga befintliga andelar i företag som bedriver verksamhet inom energisektorn i Belarus.

Att bevilja lån eller krediter, tillhandahålla investeringstjänster för energiföretag och att grunda nya gemensamma företag inom energisektorn tillsammans med belarusiska aktörer är förbjudet.

Desamma sanktioner gäller för Ryssland.

Förbud mot att tillhandahålla tjänster

Även förbuden mot att tillhandahålla tjänster harmoniseras med sanktionerna mot Ryssland.

I fortsättningen omfattar förbuden många tjänster som direkt eller indirekt erbjuds Belarus, dess regering, myndigheter eller belarusiska företag.

De förbjudna tjänsterna är redovisningstjänster, revisionstjänster, bokföringstjänster, skatterådgivningstjänster, företags- och organisationskonsulttjänster och pr-tjänster, arkitekt- och ingenjörstjänster, juridiska rådgivningstjänster, it-konsulttjänster, marknadsundersöknings- och opinionsundersöknings-tjänster, tjänster avseende teknisk provning och analys och reklamtjänster.

Förbudet omfattar därtill programvara för företagsledning och programvara för industriell design och tillverkning.

Det är också förbjudet att direkt eller indirekt tillhandahålla tekniskt bistånd, andra tjänster och finansiering i samband med ovannämnda tjänster till Belarus, dess regering och myndigheter eller till belarusiska företag.

Restriktioner som gäller transportsektorn för att förhindra kringgående av sanktioner

De nya sanktionerna skärper förbudet mot vägtransporter.

I fortsättningen inbegriper det också släpvagnar och påhängsvagnar som är registrerade i Belarus trots att de dras av lastbilar som är registrerade i andra länder.

Om det belarusiska ägarskapet i bolaget är 25 procent eller mer, kan bolaget inte bedriva vägtransportverksamhet i unionen, inklusive transittrafik.

Förbudet gäller inte transportföretag som ägs av dubbelmedborgare eller sådana belarusiska medborgare som har uppehållstillstånd i en medlemsstat.

Transportföretag ska på begäran uppvisa för myndigheterna uppgifter om sin ägarstruktur.

Ansökan om ersättningar vid avveckling av företagsverksamhet som anknyter till Belarus

I och med ändringarna av förordningen om sektorsspecifika sanktioner är det möjligt för medlemsländernas medborgare och företag att ansöka om ersättningar från belarusiska företag och personer i medlemslandets domstolar i fall som anknyter till sanktionerna.

Förutsättningen är att det har uppstått en skada för EU-företag eller företag som ägs eller kontrolleras av dem i anknytning till avtalet eller transaktionen och att ersättning inte kan sökas till exempel utifrån ett bilateralt investeringsavtal.

Ansökan om ersättning gäller bland annat situationer, där Belarus olagligt har satt företag som ägs av medlemsländer ”under tillfällig kontroll”.

Skärpning av företagsansvaret för att förhindra kringgående av sanktioner

Enligt de nya sanktionsbestämmelserna ska EU-företag göra sitt bästa för att säkerställa att deras dotterbolag (eller andra instanser som ägs eller kontrolleras av EU-företag) utanför EU inte deltar i verksamhet som försvagar sanktionerna.

Företagen ska införa en policy, övervakning och förfaranden som är lämpliga och genomförbara för att hantera risker.

Företag och andra aktörer är skyldiga att ta större ansvar för att förhindra kringgående av sanktioner.

I sanktionsförordningen konstateras i anslutning till detta ett allmänt förbud som gäller delaktighet i åtgärder som kan försämra effekten av sanktionerna, även om det inte är aktörens mål.

EU-företag ska i sina avtal med partner i tredjeländer förbjuda återexport av vissa varor och teknik som omfattas av sanktioner, inklusive så kallade gemensamt högprioriterade produkter (common high priority items) samt skjutvapen och ammunition till Belarus och återexport för användning i Belarus (närmare i bilagor XVI, XVII, XXVIII, XXXII till förordning (EU) nr 765/2006 och bilaga I till förordning (EU) nr 258/2012).

Företagen ska omedelbart informera myndigheter om avtalsbrott som de blir medvetna om.

När det gäller gemensamt högprioriterade produkter (bilaga XXXII till förordning (EU) nr 765/2006) ska företagen införa förfaranden som tillbörlig aktsamhet förutsätter så att man kan identifiera och bedöma eventuella risker för återexport till Belarus.

Företagen ska kräva samma aktsamhet av sina dotterbolag som är etablerade utanför EU.

I samband med sanktionerna beaktas för första gången möjligheten att påföra lindrigare straff för brott mot sanktionerna om en fysisk person eller ett företag själv anmäler brottet.

Detta kräver att den frivilliga anmälan görs i sin helhet och i tid.

Denna bilaga är inte ett rättsligt giltigt dokument.

De rättsligt giltiga sanktionsbestämmelserna finns att få i sanktionsförordningarna i Europeiska unionens officiella tidning.